

heden ere i bestemt Modstrid med, hvad det herhjemme i vore Nabolande og i alle andre Lande hidtil er kommet frem paa dette Omraade. — Jeg vil derefter ogsaa dvæle lidt i Almindelighed ved de Vædringsforslag, som gaa, som jeg maa sige, i statssocialistisk Retning. Det er nemlig saaledes, at Forslagsstillernes Forslag ikke gaar i den Retning. Vort Forslag gaar i Retning af at afhjælpe en ikke blot efter vor Mening, men efter alle de Kommissioners Mening, der have behandlet denne Sag, bestaaende Uret i Overensstemmelse med alle de Lovgivninger, som allerede ere tilvejebragte og foreslaaede paa dette Omraade. Vi røre ikke ved Arbejderens egen Ansvarlighed, nemlig naar han gør sig skyldig i grov Naagtsomhed og derved kommer til Skade. Vi sige saa ikke, at der skal forandres noget i det bestaaende Forhold, at han i saa Fald skal bære sin Skade selv; vi røre heller ikke ved Arbejdsgiverens Forpligtelse til at træffe de Foranstaltninger, som ere nødvendige til at sikre Arbejdernes Liv og Lemmer; undlader han dette, vil han fremdeles efter den almindelige Lovgivning kunne komme i Ansvar. Arbejderne ville kunne drage ham til Ansvar fuldt ud for det Tab, der er lidt ved hans Forsømmelighed eller Undladelse. Men mellem disse to Slags Ulykkestilfælde ligger det aldeles overvejende Antal, med Hensyn til hvilket det ikke kan siges, at Skylden ligger paa den ene Side, eller at den ligger paa den anden Side. Men der, hvor man maa erkende, at det, selv om der kunde paabises nogen Skyld paa den ene eller den anden Side, maa betegnes som hændelige Ulykker, som Driftsulykker, der er det, at vi Forslagsstillere ønske at tilvejebringe en Forandring, og denne Forandring gaar ud paa, at de erfaringsmæssigt farlige Erhverv fremtidig skulle bære deres Andel af de økonomiske Følger af Driftsulykker, medens Arbejderne for Tiden retlig maa bære dem alene. Det er en Forandring i den gamle, romerske Retregel „casum nemo præstat“, en Regel, som gaar ud paa, at hvor der foreligger en Hændelse, kan man ikke drage nogen til Ansvar. Denne Regel ønske vi paa dette Omraade at saa forandret, fordi vi finde, at den paa de industrielle Ulykkestilfældes Omraade indeholder en ikke ganske ringe Uretfærdighed mod Arbejderen. Vi give da ved vort Forslag Arbejderen et begrænset Krav, og vi tør gøre det, fordi Forsikringsvæsenet nu er udviklet i et saadant Omfang, som Arbejderskommissionen i 1878 just beklagede, at det endnu den Gang ikke var. Dernæst foreslaa vi Afgang til en betryggende Forsikring og Afgang til at er-

holde Oplysning for alle interesserede Parter, vi drage dernæst omhyggelig Omsorg for, at den tilfaldekomne eller omfomnes efterladte saa deres Krav fastsatte af en uinteresseret, offentlig Autoritet. Men ud over dette gaa Forslagsstillerne ikke; der er intet statssocialistisk i deres Forslag, men kun en Afhjælpning af en bestaaende Uretfærdighed, en bestaaende Uret, som er erkendt af de mest kompetente Mænd i alle Lande. Men hvis man fordrer Forsikringsvang, eller Statsforsikring, hvis man fordrer Statskontrol eller Lovbestemmelser om Anvendelsen af den Erstatning, der ydes de paagældende, eller hvis man fordrer Statsgaranti, er man inde paa en Statssocialisme, som gaar ud paa ganske vist at komme Arbejderne til Hjælp, men som samtidig tillige gaar ud paa saavel at engagere Staten som at styrke den bestaaende Stat, det bestaaende Samfund ved en saadan Lovgivning. Jeg skal ikke dømmes om denne Statssocialisme, jeg ynder den ikke, det tilstaar jeg; jeg skal ikke udtale nogen Kritik her om dens Resultater, men kun hævde, at vi, der have stillet dette Forslag, have ikke foreslaaet en saadan Lovgivning, og at vi som Følge deraf maa modsætte os de Forslag, som gaa i den Retning, saaledes som forfællige af de foreliggende Vædringsforslag: at komme tilbage til, eller, om man vil, komme hen til en saadan mere eller mindre bestemt Statsforsikring. Det, som vi ønske at opnaa gennem denne Lov ad denne Vej, er, at undgaa Tvang mod Arbejdsgiverne, undgaa Formynderskab over for Arbejderne, vi ønske den mindst mulige Indblanding fra Staten, som det overlades at udøve den videst mulige offentlige Kontrol med denne Lovs Overholdelse.

Jeg skal derefter gaa over til at omtale forfællige af de Udtalelser, der faldt i Gaar om de stillede Vædringsforslag. Jeg vil begynde med det ærede Medlem for Fredericia (Dusen). Hans og hans Meningsfællers Vædringsforslag under Nr. 30, som angaar Spørgsmaalet om Livrente eller Kapitaludbetaling, er allerede berørt ved de almindelige Bemærkninger, jeg nylig gjorde; den højtærede Indenrigsminister har ogsaa været inde derpaa og udtalt sig paa en saadan Maade, at Udvalgets Flertal dert er ganske enigt med ham. Men jeg vil dog tillade mig endnu at gøre opmærksom paa, at Livrenter ere af en saare vekslende Størrelse, alt eftersom den paagældende er i et Leveaar eller i et andet, om han altsaa er ung eller gammel, hvorimod en Kapital altid har samme Værdi for den paagældende. Jeg vil sige, at det ærede Medlems Udtale-